röviden

Korszerűsítik az átrakókörzetet

● **Záhony (MTI)**

A záhonyi vasúti átrakókörzet korszerűsítésére hároméves programot dolgozott ki a MÁV Rt. A rekonstrukció megvalósításában az rt. számíthat az Európai Unió, valamint az Európai Fejlesztési és Újjáépítési Bank támogatására. A pénzügyi tárgyalások előkészítésére Brüsszel és az EBRD az észak-szabolcsi városba küldte képviselőit, akik helyszíni szemlével összekötve ismerkedtek meg a beruházási tervvel. A korszerűsítés – amennyiben az Európai Unióval, illetve az Európai Fejlesztési és Újjáépítési Bankkal aláírják a hárommilliárd forintos támogatásról szóló megállapodást – még az idén megkezdődik.

Kerülő út

● **Balassagyarmat (MTI)**

Szlovák területen, az Ipoly folyó gátján futhat a Balassagyarmatot elkerülő út. A szlovák hozzájárulást rögzítő államközi megállapodást a szlovák és a magyar kormányfő is ellátta már kézjegyével. Az Ipoly folyó hajdani szabályozása következtében jelentős területek kerültek át a határfolyó túlsó, illetve innenső felére. A magyar oldal éppen Balassagyarmat határában gyarapodott számottevő területtel.

Karitász-központ

● **Eger (MTI)**

Az Egri Főegyházmegye tervei szerint a városban három éven belül megkezdi működését a Főegyházmegyei Karitász Központ, amely a legnagyobb ilyen jellegű egyházi intézmény lesz Magyarországon. A háromezer négyzetméteres alapterületű komplexum a tervek szerint szociális, egészségügyi és művelődési célokat szolgáló részlegeket, valamint egy kisebb méretű templomot foglal majd magában.

Biomüzli

● **Karancsság (MTI)**

Bioélelmiszerek feldolgozására épít üzemet Karancságon a salgótarjáni Szív a szívért alapítvány. A karancsági önkormányzat e célra – negyvenéves használatra – ingyen adta át az alapítványnak a régi általános iskola épületének felét, ahol a holland civil alapítványok Katholiken Oden nevű szövetségének csaknem 5 millió forint értékű támogatásával kezdődtek meg az átalakítási munkák.

Kétezer lakókocsi

● **Nagyoroszi (MTI)**

Kétezernél valamivel több lakókocsi gördül le az idén a Knaus-Szon Bt. nagyoroszi üzemének szerelősoráról. A guruló „lakások" 90 százaléka nyugat-európai piacokra kerül. A terméket harmadik éve már saját márkanéven forgalmazzák jobbára Hollandiában, Németországban, Ausztriában és Svájcban.

● *A miniszterelnök fogadta Sheehan tábornokot*

A reformok és a NATO

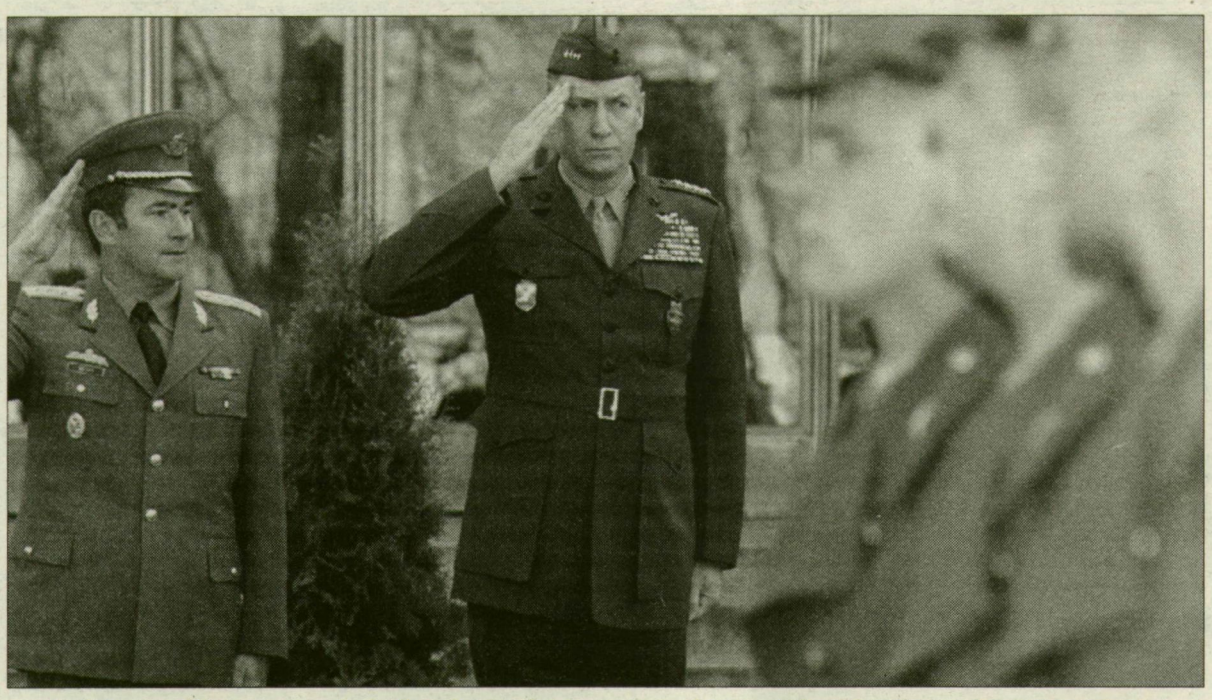

Végh Ferenc altábornagy (balról), a honvédség parancsnoka, vezérkari főnök meghívására érkezett hazánkba Sheehan tábornok. *(MTI Telefotó)*

● **Budapest (MTI)**

A térség alapvető biztonságpolitikai kérdéseit, a magyar gazdasági és szociális helyzetet, a hadsereg reformját, fejlesztését, a NATO-csatlakozáshoz szükséges követelmények teljesítését tekintette át Horn Gyula és John J. Sheehan tábornok hétfőn. A miniszterelnök parlamenti dolgozószobájában fogadta a NATO Szövetséges Erők atlanti főparancsnokát.

A vendég kijelentette: két évvel ezelőtti tapasztalatai hoz képest látható eredményeket hoztak mindazok a nehéz feladatok, amelyeket a magyar kormányzat a gazdaság átalakítása, stabilizációja, a szomszédsági kapcsolatok rendezése, a hadsereg reformja érdekében vállalt.

Horn Gyula kiemelte, hogy a térség stabilitása, a jószomszédi kapcsolatok elmélyítése szempontjából milyen fontos szerepet játszottak a hadseregek közötti kapcsolatok. Kijelentette: Magyarország támogatja a szomszédos országok, közöttük Románia csatlakozását a NATO-hoz, de mint minden belépni szándékozónak, a feltételeket nekik is teljesíteni kell.

Az MSZP tárgyal a gazdakörökkel?

● **Budapest (MTI)**

A Magyar Szocialista Párt országos elnöksége, országgyűlési képviselőcsoportja és Agrártagozata kész tárgyalni a mezőgazdaság gondjairól a Magyarországi Gazdakörök Országos Szövetségével. Erről Kósáné Kovács Magda, az MSZP ügyvezető alelnöke hétfőn levélben tájékoztatta a gazdakörök szövetségének elnökét. A szocialista politikus a hírügynökség érdeklődésére elmondta, hogy az egyeztető tárgyalásokra a gazdakörök elnöke tett javaslatot egy Horn Gyulának pénteken kézbesített levélben. Kozma Huba viszont már ezt megelőzően szóvá tette, hogy indítványukra a parlamenti pártok közül egyedül az MSZP nem reagált. Kósáné Kovács Magda ezzel kapcsolatosan tudatta: a levél kézbesítését követő első munkanapon, azaz hétfőn a szocialisták azonnal közölték, hogy szakértőik készséggel asztalhoz ülnek a gazdakörök képviselőivel.

Egymillió a nyomravezetőnek

● **DM/DV-információ**

A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság bűnügyi osztálya nyomozást folytat emberölés bűntettének alapos gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen.

Az illető március 8-án, 22 óra 20 perckor Szegeden, a Bal fasor 4. szám alatti ház parkolójában 8 lövést adott le GY. Zsolt szegedi lakosra, aki a helyszínen az életét vesztette.

A lövéseket követően felrobbant egy M 75 mintájú, jugoszláv gyártmányú kézigránát is, amelyet vagy az áldozat használt védekezésül, esetleg támadója vetette be.

Az Országos Rendőr-főkapitányság bűnügyi főigazgatója a nyomravezetőnek 1 millió forintot ajánlott fel, amennyiben az elkövető személyére vonatkozóan konkrét és ellenőrizhető adatokat szolgáltat. Bejelentéseket a 62/477-577-es telefonszám 11-79-es mellékén lehet tenni.

A magyar népesség csökkenésével foglalkozó sorozatunk eddigi fejezeteiben a népfogyatkozás egyik fő okának, a születésszám-csökkenésnek folyamatát és okait próbáltuk szakértőink segítségével elemezni. Ezúttal a másik okot, a nálunk drámai méreteket öltő halálozási arányt, a korai vég okait vizsgáljuk dr. Forgács Iván egyetemi tanárral, a HIETE és a SZOTE Népegészségtani Intézetének vezetőjével.

● *Népfogyatkozás (5.)*

Korai vég

● *Tény, hogy népfogyatkozásunkért elsősorban nem a születésszám-csökkenés, hanem a halálozások számának növekedése „tehető felelőssé".*

– A kerekített adatok azt mutatják, hogy a születési és a halálozási arányok a visszájukra fordultak. Negyedszázaddal ezelőtt, 1970-ben ezer lakosra 14 születés jutott és 11 haláleset, 1995-ben ezer lakosra 11 születés és 14 halálozás. A számokból láthatjuk, hogy '95-ben annyian születtek, mint amennyien meghaltak '70-ben és '95-ben annyian haltak meg, mint ahányan születtek 1970-ben. Amíg 1970-ben a természetes szaporodás pozitív volt, addig huszonöt évvel később – ugyanannyival lett – negatív.

● *S nálunk a tragédia, hogy az aktív férfi korosztály körében arat a halál.*

– Az ipari országok között Magyarország az egyik legrosszabb mutatókkal rendelkezik a születéskor várható élettartamot illetően. A születéskor várható átlagos élettartam nálunk borzasztóan alacsony: a férfiaknál 65 és fél év, a nőknél 74 és fél év. Negyedszázaddal ezelőtt ez az érték férfiaknál 66, a nőknél 72 év volt. Férfiak esetében visszaesett, ami szokatlan, a világon máshol nem is találkozunk hasonló jelenséggel. A 30 és 54 éves korosztály férfi tagjai ma kétszer többen halnak meg, mint 1970-ben. A nőknél – ugyanebben a korcsoportban 20 százalékkal emelkedett a halálozás.

● *Ezért egyértelműen az egészségi állapot a felelős, közvetve pedig az életmód. Milyen betegségek viszik el a középkorú férfi korosztály tagjait?*

– A veszélyeztetett férfiak körében a szív-érrendszeri betegség, az alkohol okozta májzsugor és a daganatok a korai halált előidéző legfőbb kórok. Az e betegségek miatt bekövetkező tragikus vég teszi ki az összhalálozás 80 százalékát. Az úgynevezett alkoholos májzsugorban elhunyt férfiak száma közel háromszorosára emelkedett 1970-hez képest. Jelentősen, közel 50 százalékkal nőtt a daganatos betegségben elhunytak száma az elmúlt negyedszázad alatt.

● *E betegségek kialakulása következmény.*

– Főképpen a mértéktelen alkoholfogyasztás következménye, hiszen mint látjuk, a májzsugorban elhaltak száma többszörösére emelkedett. A nemzetközi normák szerint, napi 40 gramm alkohol fogyasztása még nem károsítja a szervezetet. Nálunk évente 11 liter tiszta alkohol jut átlagban egy felnőttre, ami borzalmasan nagy mennyiség, kivált, ha tudjuk, hogy vannak szép számban, akik egy korty alkoholt sem fogyasztanak. A másik egészségromboló tényező a helytelen táplálkozás, ami részben a táplálkozási szokásokból, hagyományokból fakad, részben abból, hogy az egészséges ételek nálunk lényegesen drágábbak, mint az egészségre károsak. A szegénységes okán pedig mind kevesebben tudják megfizetni az egészséges táplálékokat, s kevésbé fehérjedús, kevésbé rostdús ételeket fogyasztanak. A gyakori és vezető halálokokhoz elvezető harmadik tényező a mértéktelen dohányzás, amelynek káros hatása van, mind az érrendszerre, mind a légzőszervekre. S mindezekhez kapcsolódik a stressz, amivel legnagyobb gondunk az, hogy nem tudjuk kezelni. Nem ismerjük, nem tanuljuk meg a stressz menedzsmentet. Nevezetesen azt, hogyan oldjunk meg egy konfliktushelyzetet, egy problémát, hogyan vezessük le megfelelő módon a bennünk felgyülemlő feszültségeket. Pontosabban, rossz módszerekkel vezetjük le, hiszen nálunk az „elfogadott" stresszoldók az alkohol, a nyugtatók, a cigaretta, s nem pedig a mozgás, a sport, a kikapcsoló hobbyk űzése. A sok egészségkárosító tényező, amiket felsoroltam, s amik sajnos jelen vannak a mai Magyarország emberének mindennapjaiban, szükségszerűen vezetnek sok-sok ember korai halálához.

Kalocsai Katalin

kommentár

Polgármesterek

Mintha változni készülnének az idők. A viszonyok, melyekben oly merengőn tudta szidni e hon polgára kapott vagy választott vezetőit, például tanácselnökeit, majdan polgármestereit. Valljuk be, a kibeszélés, a leszólás, a cikizés és a szidalmak patriarchális kellemű langymelegében éltünk évtizedeken át, amikoris jól odamondogattunk, akár kisebb-nagyobb nyilvánosság előtt is, és kölcsönösen örültünk annak, ha a dolognak nem lett folytatása. Sem a „mi" fejünk, sem az „ő" feje nem bánta.

Most pedig meglepő dolgok történnek. Jön a hír Debrecenből, miszerint „vétkes kötelességmulasztása" miatt húsz százalékkal csökkentik a polgármester javadalmazását. A közgyűlés jóváhagyása nélkül kötött ugyanis sikerdíjas üzletet a Vektorral, hozván a városnak több, mint félmilliárdot, kiadva sikerdíjra 130 milliót. Kaposvárott mellesleg ugyanezen okból még az ősszel lemondatták az alpolgármestert. Makón pedig a polgármester azért mondott le idei béremeléséről, mert sok kritika éri a polgármesteri hivatal munkáját. Amiért természetesen nem igazán ő a hibás. Hogy más városok, példának okául Szeged közgyűlése miért nem élt a debreceniéhez hasonló retorzióval, sőt sikerdíj ide vagy oda, még emelte is a város vezetőinek idei bérét? Az lenne az ok, hogy Szegeden például a közgyűlés háta mögött megköttetett Vektor-szerződésnek messze jobb volt a hozadéka, vagyis több mint másfél milliárd folyt be a város kasszájába 147 milliós sikerdíj ellenében?

A kutya alighanem máshol van elásva. Például ott, hogy etikai normáink megfogyatkoztak az utóbbi évtizedekben. Mert ki tudja, szidni vagy dicsérni kell-e egy polgármestert, ha a fű alatt közlekedve szerez néhány százmilliót városának? Mert szidni (és elcsapni) kéne, ha tisztán és átláthatóan működne a jogállam, amelyben mindenki, a város is megkapná, ami megilleti. De ha a jogbiztonság és a kutya vacsorájának bizonyossága egymáshoz közeli körökben mozog, ki az, aki meg- és eltéli a szerzés városi, vagyis „közérdeket" szolgáló, kicsiny kerülőútjait?

Mondjuk: debreceni közgyűlésnek hívják.

Gáncs István

Felelősségre vonták Debrecen polgármesterét

● **Debrecen (MTI)**

Vétkes kötelességszegésben találta felelősnek Debrecen polgármesterét a fegyelmi tanácsként hétfőn rendkívüli ülést tartó városi közgyűlés. Az ügy előzménye, hogy Hevessy József korábban a közgyűlés jóváhagyása nélkül kötött szerződést a belterületi ingatlanok ügyében a Vektor Rt.-vel, a Vektor Bróker Rt.-vel és az ÁPV Rt.-vel. Igaz, hogy e megállapodások nyomán több mint félmilliárd forinthoz jutott a város, viszont kifizettek a közvetítőknek 130 millió forintos sikerdíjat is. Zentay István alpolgármester, a fegyelmi tanács elnöke a zárt ülést követő sajtótájékoztatón elmondta: Hevessy József polgármester felelősségét vétkes kötelességszegésben állapította meg a közgyűlés, s emiatt féléves időtartamra megvonta munkabérének 20 százalékát. Hevessy József úgy nyilatkozott, hogy tanulmányozza a határozatot, s később dönt arról, hogy fellebbez-e ellene a munkaügyi bíróságnál.

Indulásra készek a lakástakarék-pénztárak

● **Budapest (MTI)**

Az indulásra kész lakástakarék-pénztárak már elkészítették, vagy még a héten elkészítik működési engedélykérelmüket, ezt azonban csak az alapítási engedély megszerzése után nyújthatják be az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelethez. Így a legoptimistább becslések szerint sem várható, hogy április előtt megkezdhessék tevékenységüket. Tarafás Imre, az ÁPTF elnöke elmondta, hogy a kormányrendelet megjelenése után adja ki a felügyelet az alapítási engedélyeket azoknak a társaságoknak, amelyeknek kérelme hiánytalan volt, vagy a hiány pótlását már elvégezték. Ezt követően nyújthatják be a pénztárak a működésre vonatkozó engedélykérelmeiket. A felügyeletnél ezeket körültekintően vizsgálják és bírálják el, amire az ÁPTF-nek a törvény 90 napos határidőt biztosít. A felügyelet elnökének megítélése szerint azonban az elbírálás ennek csak töredékét veszi majd igénybe. Csepi Lajos, az OTP Lakástakarék-pénztár leendő vezérigazgatója elmondta, hogy már elkészítették a működési engedélyre vonatkozó kérelmet, amit a napokban el is juttatnak a felügyelethez. A szakember jó esélyt lát arra, hogy a felügyelet a törvényben biztosított határidő előtt döntést hozzon. Ezt a reményét fejezte ki Nagy Ernő, a Lakáskassza vezérigazgatója is, aki úgy vélte, hogy a gyors döntés érdekében a felügyeletre jelentős társadalmi nyomás is nehezedik, hiszen ezeknek a pénzintézeteknek a törvény alapján már január elsejétől működniük kellett volna.